

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 7ης Φεβρουαρίου 2001 *

Στην υπόθεση T-186/98,

Compañía Internacional de Pesca y Derivados, SA (Inpesca), με έδρα το Bermeo (Ισπανία), εκπροσωπούμενη από τους M. I. Angulo Fuertes και M. B. Angulo Fuertes, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα-ενάγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους L. Visaggio και J. Guerra Fernández, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής-εναγομένης,

που έχει ως αντικείμενο, αφενός, την ακύρωση της απόφασης που φέρεται ότι περιεχόταν στο από 16 Σεπτεμβρίου 1998 έγγραφο της Επιτροπής και, αφετέρου, την αποκατάσταση εκ μέρους της Επιτροπής της ζημίας που η προσφεύγουσα-ενάγουσα ισχυρίζεται ότι υπέστη,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Pitzung, Πρόεδρο, A. Potocki και A. W. H. Meij, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 13ης Σεπτεμβρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Κανονιστικό πλαίσιο

- 1 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, σχετικά με κοινοτικές δράσεις για τη βελτίωση και την προσαρμογή των διαρθρώσεων του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 376, σ. 7), προβλέπει ότι η Επιτροπή μπορεί να χορηγήσει κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση σε σχέδια επενδύσεων σχετικά με την αγορά ή τη ναυπήγηση νέων αλιευτικών σκαφών.
- 2 Σύμφωνα με το άρθρο 34, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86, οι αιτήσεις για κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή υποβάλλονται στην Επιτροπή μέσω του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

- 3 Το άρθρο 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 έχει ως εξής:

«Οι αιτήσεις που δεν μπόρεσαν να τύχουν συνδρομής, λόγω της ανεπάρκειας των διαθέσιμων χρηματοδοτικών μέσων μεταφέρονται μία μόνο φορά στον προϋπολογισμό του επόμενου οικονομικού έτους.»

- 4 Το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) 1263/1999 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, για το χρηματοδοτικό μέσο προσανατολισμού της αλιείας (ΕΕ L 161, σ. 54) προβλέπει τα εξής:

«1. Οι κανονισμοί (ΕΟΚ) 4028/86 και (ΕΟΚ) 4042/89 του Συμβουλίου εξακολουθούν να εφαρμόζονται στις αιτήσεις συνδρομής που υποβλήθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994.

2. Τα τμήματα των ποσών που δεσμεύθηκαν μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1989 και της 31ης Δεκεμβρίου 1993 δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86 για τη χορήγηση συνδρομής σε προγράμματα της Επιτροπής και για τα οποία δεν υποβλήθηκε στην Επιτροπή αίτηση οριστικής πληρωμής το αργότερο έξι έτη και τρεις μήνες μετά την ημερομηνία χορήγησης της συνδρομής, αποδεσμεύονται αυτοδικαίως από την Επιτροπή το αργότερο έξι έτη και εννέα μήνες από την ημερομηνία χορήγησης της συνδρομής, δημιουργώντας υποχρέωση επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, χωρίς να θίγονται τα προγράμματα που έχουν ανασταλεί για δικαστικούς λόγους.»

- 5 Το άρθρο 7.7 του δημοσιονομικού κανονισμού, της 21ης Δεκεμβρίου 1977, που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ ειδ.

έκδ. 01/002, σ. 77, στο εξής: δημοσιονομικός κανονισμός), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ) 610/90 του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 1990, για την τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού (ΕΕ L 70, σ. 1), έχει ως εξής:

«Τα έσοδα που προέρχονται από την επιστροφή προκαταβολών έναντι που πραγματοποιείται από τους δικαιούχους των κοινοτικών ενισχύσεων, εγγράφονται στους λογαριασμούς τάξεως.

Στην αρχή κάθε οικονομικού έτους, η Επιτροπή εξετάζει τον όγκο των εσόδων αυτών και εκτιμά, σε συνάρτηση με τις ανάγκες, τη σκοπιμότητα ενδεχόμενης επαναχρησιμοποίησης στο κονδύλι το οποίο επιβαρύνθηκε με την αρχική δαπάνη.

Η Επιτροπή λαμβάνει την απόφαση αυτή πριν από τις 15 Φεβρουαρίου κάθε οικονομικού έτους και ενημερώνει την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, το αργότερο μέχρι τις 15 Μαρτίου, για την απόφαση την οποία έλαβε.

Τα μη επαναχρησιμοποιηθέντα έσοδα εγγράφονται στα διάφορα έσοδα του οικονομικού έτους κατά τη διάρκεια του οποίου πραγματοποιήθηκε η λογιστική τους καταχώριση.»

Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

- 6 Στις 20 Ιουνίου 1989, η προσφεύγουσα-ενάγουσα (στο εξής: προσφεύγουσα) υπέβαλε στην Επιτροπή, μέσω της Ισπανικής Κυβερνήσεως, αίτηση χρηματοδοτικής συνδρομής για τη ναυπήγηση αλιευτικού σκάφους-ψυγείου για τόνους, επονομαζομένου «Тχοп-Верп». Το ποσό της αιτηθείσας συνδρομής, ήτοι 216 886 200 ισπανικές πεσέτες (ESP), αντιπροσώπευε το 10 % του κόστους ναυπηγήσεως του σκάφους αυτού.

- 7 Με έγγραφο της 18ης Δεκεμβρίου 1990, η Επιτροπή πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι το σχέδιό της δεν έτυχε κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής, λόγω ανεπάρκειας των κονδυλίων για τη χρηματοδότηση σχεδίων του 1990.
- 8 Ως εκ τούτου, η αίτηση της προσφεύγουσας μεταφέρθηκε στο οικονομικό έτος 1991, σύμφωνα με το άρθρο 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86.
- 9 Με έγγραφο της 8ης Νοεμβρίου 1991, η Επιτροπή πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι το σχέδιό της δεν έτυχε κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής, λόγω ανεπάρκειας των κονδυλίων για τη χρηματοδότηση σχεδίων του 1991.
- 10 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Ιουλίου 1992, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή για την ακύρωση των από 18 Δεκεμβρίου 1990 και 8 Νοεμβρίου 1991 αποφάσεων της Επιτροπής, περί μη χορηγήσεως της αιτηθείσας κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής για το σχέδιό της ναυπηγήσεως νέου αλιευτικού σκάφους.
- 11 Με διάταξη της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, το Δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση στο Πρωτοδικείο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4 της αποφάσεως 93/350/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1993, για την τροποποίηση της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 144, σ. 21). Η Γραμματεία του Πρωτοδικείου πρωτοκόλλησε την εν λόγω υπόθεση με αριθμό T-453/93.
- 12 Με διάταξη της 29ης Μαρτίου 1994, ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος του Πρωτοδικείου διέταξε τη συνεκδίκαση της υποθέσεως αυτής με την όμοιά της *Pesqueira Vasco-Montañesa, SA (Pevasa)*, πρωτοκολληθείσα με αριθμό T-452/93.

- 13 Με διάταξη της 28ης Απριλίου 1994, T-452/93 και T-453/93, Pevasa και Inpesca κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. Π-229), το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) αποφάνθηκε επί των δύο αυτών υποθέσεων.
- 14 Κατ' αρχάς, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι τα από 8 Νοεμβρίου 1991 έγγραφα προς την προσφεύγουσα και την Pevasa αποτελούσαν νομικές πράξεις παράγουσες οριστικά έννομα αποτελέσματα έναντι αυτών. Συγκεκριμένα, με τα έγγραφα αυτά, διατυπωμένα με ακρίβεια και χωρίς περιστροφές, η Επιτροπή έλαβε οριστική θέση σχετικά με τις αιτήσεις των προσφευγουσών, δεδομένου ότι το άρθρο 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 προβλέπει τη δυνατότητα μεταφοράς των αιτήσεων που δεν μπόρεσαν να τύχουν της κοινοτικής συνδρομής λόγω ανεπάρκειας χρηματοδοτικών μέσων για μία μόνο φορά.
- 15 Ακολούθως, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι οι προσφυγές, που πρωτοκολλήθηκαν στις 30 Ιουλίου 1992, είχαν ασκηθεί εκπροθέσμως. Συνεπώς, αποφάσισε ότι οι προσφυγές αυτές, καθόσον αφορούσαν την ακύρωση των αποφάσεων της 8ης Νοεμβρίου 1991, έπρεπε να απορριφθούν ως απαράδεκτες.
- 16 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 8 Ιουλίου 1994, η προσφεύγουσα και η Pevasa άσκησαν αναιρέση κατά της προπαρατεθείσας διάταξης Pevasa και Inpesca κατά Επιτροπής.
- 17 Με διάταξη της 26ης Οκτωβρίου 1995, C-199/94 P και C-200/94 P, Pevasa και Inpesca κατά Επιτροπής (Συλλογή 1995, σ. I-3709), το Δικαστήριο απέρριψε τις εν λόγω αιτήσεις αναιρέσεως ως προδήλως αβάσιμες.

- 18 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 12 Φεβρουαρίου 1996, η προσφεύγουσα υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 41 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, αίτηση αναθεώρησης της προπαρατεθείσας διατάξεως της 26ης Φεβρουαρίου 1995, *Revasa και Inpesca κατά Επιτροπής*.
- 19 Με απόφαση της 5ης Μαρτίου 1998, C-199/94 P και C-200/94 P REV, *Inpesca κατά Επιτροπής* (Συλλογή 1998, σ. I-831), το Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση αυτή ως απαράδεκτη, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 100, παράγραφος 1, του Κανονισμού του Διαδικασίας.
- 20 Εν τω μεταξύ, με την απόφασή του της 24ης Απριλίου 1996, T-551/93, T-231/94 έως T-234/94, *Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής* (Συλλογή 1996, σ. II-247), το Πρωτοδικείο απέρριψε τις προσφυγές που άσκησαν στις υποθέσεις αυτές τέσσερις εταιρίες δραστηριοποιούμενες στον τομέα της αλιείας κατά τεσσάρων αποφάσεων της 24ης Μαρτίου 1994, με τις οποίες η Επιτροπή, αφενός, προέβη στην κατάργηση των κοινοτικών χρηματοδοτικών συνδρομών που είχαν χορηγηθεί στις προσφεύγουσες κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 4028/86 και, αφετέρου, υποχρέωσε τις τρεις από αυτές να επιστρέψουν το ποσό των συνδρομών αυτών.
- 21 Αναφερόμενη στα ανωτέρω, η προσφεύγουσα, με έγγραφο της 11ης Μαΐου 1998, το οποίο περιήλθε στην Επιτροπή στις 15 Μαΐου 1998, ισχυρίστηκε ότι είχε επιστρέψει στην Επιτροπή συνολικό ποσό 270 328 740 ESP. Καθόσον το ποσό αυτό ήταν ανώτερο από το ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής που η προσφεύγουσα είχε ζητήσει στις 20 Ιουνίου 1989, η Επιτροπή δεν μπορούσε πλέον να προβάλλει ανεπάρκεια των κονδυλίων για τη χρηματοδότηση του σχεδίου της προσφεύγουσας. Δεδομένης της νέας αυτής καταστάσεως, η προσφεύγουσα παρακάλεσε την Επιτροπή να προωθήσει, το συντομότερο δυνατό, την επαναληφθείσα αίτησή της για χρηματοδοτική συνδρομή.
- 22 Με έγγραφο της 20ής Ιουλίου 1998, το οποίο περιήλθε στην Επιτροπή στις 28 Ιουλίου 1998, η προσφεύγουσα επικαλέστηκε ορισμένα νέα περιστατικά τα οποία δικαιολογούσαν, κατά την άποψή της, το βάσιμο και τη νομιμότητα της από 20 Ιουνίου 1989 αιτήσεώς της χρηματοδοτικής συνδρομής. Πρώτον, ανέφερε τη δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της 9ης Ιουνίου 1998 της

προτάσεως κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου σχετικά με διαρθρωτικές ενέργειες στον τομέα της αλιείας (ΕΕ C 176, σ. 44, στο εξής: πρόταση κανονισμού), ιδίως το άρθρο της 6. Δεύτερον, ανέφερε νέες αποφάσεις εκδοθείσες στον τομέα αυτό, ιδιαίτερα την απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Νοεμβρίου 1997, T-218/95, *Le Canne κατά Επιτροπής* (Συλλογή 1997, σ. II-2055), από τις οποίες προκύπτει ότι η άρνηση χορηγήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής λόγω της φερόμενης ανεπάρκειας κονδυλίων δεν συνεπάγεται την οριστική και αμετάκλητη άρνηση χορηγήσεως της αιτούμενης συνδρομής. Τρίτον, τόνισε την ύπαρξη διαθέσιμων κονδυλίων για τη χρηματοδότηση του σχεδίου της. Αναφέρθηκε, συναφώς, στο περιεχόμενο του από 11 Μαΐου 1998 εγγράφου της, προσθέτοντας ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6 της προτάσεως κανονισμού, η Επιτροπή μπορεί να αποδεσμεύσει αυτοδικαίως τα σχετικά με χρηματοδοτικές συνδρομές ποσά, τα οποία δεν καταβλήθηκαν ή καταβλήθηκαν αχρεωστήτως, προκειμένου να χρηματοδοτήσει σχέδια τα οποία, όπως το δικό της, «αποτελέσαν αντικείμενο αναστολής για δικαστικούς λόγους».

- 23 Με έγγραφο της 16ης Σεπτεμβρίου 1998 (στο εξής: επίδικο έγγραφο), η Επιτροπή απάντησε στην προσφεύγουσα ως εξής:

«Σας γνωστοποιώ την παραλαβή του [από 20 Ιουλίου 1998] σχετικού εγγράφου σας, με το οποίο ζητείτε από την Επιτροπή να επανεξετάσει τον φάκελό σας και, κατ' επέκταση, να σας χορηγήσει ενδεχομένως την ενίσχυση που θεωρείτε ότι δικαιούσθε κατόπιν της ακυρώσεως των αποφάσεων της Επιτροπής C(94) 670/1, C(94) 670/2, C(94) 670/3 και C(94) 670/4 της 24ης Μαρτίου 1994 και της επακόλουθης ανακτήσεως των χορηγηθεισών ενισχύσεων από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, οι οποίες θα διέθεταν έτσι επαρκή κονδύλια για την ενίσχυση του εν λόγω σχεδίου.

Επιτρέψτε μου να επισημάνω ότι η σχετική κοινοτική νομοθεσία δεν επιτρέπει την επανεξέταση φακέλων που δεν έτυχαν χρηματοδοτήσεως από την Κοινότητα ελλείψει επαρκών κονδυλίων. Συγκεκριμένα, το άρθρο 37 του κανονισμού [4028/86] προβλέπει ότι οι αιτήσεις για σχέδια που δεν χρηματοδοτήθηκαν λόγω ανεπάρκειας χρηματοδοτικών μέσων μεταφέρονται μία μόνο φορά στο επόμενο οικονομικό έτος, προκειμένου να επανεξεταστούν ταυτόχρονα με τα νέα υποβαλλόμενα από τα κράτη μέλη σχέδια. Αν η αίτηση δεν γίνει δεκτή μέχρι το τέλος του δεύτερου αυτού οικονομικού έτους, το σχέδιο απορρίπτεται οριστικά.

Εξάλλου, το πολυετές πρόγραμμα προσανατολισμού του ισπανικού αλιευτικού στόλου προέβλεπε μείωση του αλιευτικού δυναμικού [μεγέθους του στόλου] σε ορισμένους τομείς. Συνεπώς, παρά τη σημασία της, η διαγραφή από το νηολόγιο [el aporte de bajas] δεν συνιστά επαρκή αιτία για να τύχει το σχέδιό σας κατά προτεραιότητα χρηματοδοτήσεως, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμένων χρηματοδοτικών πόρων της Κοινότητας. Οι αρμόδιες για την αλιεία ισπανικές αρχές μπορούν να επιβεβαιώσουν όλα τα στοιχεία της παρούσας απαντήσεως και, ιδιαίτερα, ότι αφορά τα διαδοχικά πολυετή προγράμματα προσανατολισμού του ισπανικού στόλου.

Τέλος, η κοινοτική ενίσχυση συνιστά μέρος μόνον της συνολικής αιτηθείσας συνδρομής. Οι αρμόδιες σε θέματα αλιείας ισπανικές αρχές μπορούν, επομένως, να σας παράσχουν περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με τις ενισχύσεις στις οποίες θα είχατε ενδεχομένως δικαίωμα και σχετικά με την εξέταση του φακέλου σας από την εθνική και κοινοτική διοίκηση.»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 24 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 25 Νοεμβρίου 1998, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή-αγωγή (στο εξής: προσφυγή).
- 25 Με το δικόγραφο της προσφυγής της η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να κρίνει παραδεκτή την παρούσα προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως της Επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 1998, με την οποία η Επιτροπή αρνήθηκε να της χορηγήσει την αιτηθείσα κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή για σχέδιο ναυπηγήσεως αλιευτικού σκάφους-ψυγείου για τόνους, βάσει του κανονισμού 4028/86 και του άρθρου 6, παράγραφος 1, της προτάσεως κανονισμού

- να ακυρώσει την εν λόγω απόφαση της Επιτροπής·

- να αναγνωρίσει το δικαίωμά της να λάβει, ως αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη από την επίδικη απόφαση, τη μη χορηγηθείσα κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή, ύψους 216 886 200 ESP, πλέον τόκων υπερημερίας από τις 12 Μαρτίου 1992 μέχρι την ημερομηνία καταβολής του ποσού·

- να λάβει υπόψη του ότι προσφέρεται να αποδείξει τα προβαλλόμενα πραγματικά περιστατικά·

- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

26 Με χωριστό δικόγραφο, το οποίο κατέθεσε στις 15 Φεβρουαρίου 1999 στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου, βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Δικαδικασίας του Πρωτοδικείου.

27 Στις 30 Μαρτίου 1999, η προσφεύγουσα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως αυτής, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 114, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού.

28 Με έγγραφο της 12ης Ιουλίου 1999, το οποίο περιήλθε στο Πρωτοδικείο στις 21 Ιουλίου 1999, η προσφεύγουσα υπέβαλε «πρόσθετες παρατηρήσεις» επί της εν λόγω ενστάσεως.

- 29 Με έγγραφο της 6ης Οκτωβρίου 1999, το οποίο περιήλθε στο Πρωτοδικείο την ίδια ημέρα, η Επιτροπή προέβαλε το απαράδεκτο των εν λόγω «πρόσθετων παρατηρήσεων».
- 30 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία επί της ενστάσεως απαράδεκτου. Ακόμη, αποφάσισε να θέσει δύο γραπτές ερωτήσεις στην Επιτροπή, η οποία απάντησε σ' αυτές κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 13ης Σεπτεμβρίου 2000. Εξάλλου, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της ίδιας ημέρας, οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.
- 31 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη με αιτιολογημένη διάταξη·
  - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.
- 32 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την ένσταση απαράδεκτου που προέβαλε η Επιτροπή·
  - να καταδικάσει την καθής-εναγομένη (στο εξής: καθής) στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού των «πρόσθετων παρατηρήσεων» που κατέθεσε η προσφεύγουσα

- 33 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι ο Κανονισμός του Διαδικασίας δεν προβλέπει την κατάθεση εκ μέρους των διαδίκων «πρόσθετων παρατηρήσεων» επί του παραδεκτού, όπως αυτές που κατέθεσε η προσφεύγουσα στην υπό κρίση υπόθεση.
- 34 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι «πρόσθετες παρατηρήσεις» που κατέθεσε η προσφεύγουσα στις 21 Ιουλίου 1999 πρέπει να κριθούν απαράδεκτες.
- 35 Εν πάση περιπτώσει, η προσφεύγουσα ανέπτυξε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση τα επιχειρήματα που ήθελε να προβάλει με τις εν λόγω «πρόσθετες παρατηρήσεις».

Επί του παραδεκτού των αιτημάτων ακυρώσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 36 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το επίδικο έγγραφο περιορίζεται σε υπόμνηση της καταστάσεως του φακέλου. Πρόκειται για έγγραφο με αμγγώς βεβαιωτικό χαρα-

κτήρα, ουδόλως παράγον έννομα αποτελέσματα, το οποίο, συνεπώς, δεν συνιστά προσβλητή πράξη (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 16ης Δεκεμβρίου 1960, 41/59 και 50/59, Hamborner Bergau και Friedrich Thyssen κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 537, και της 15ης Μαρτίου 1967, 8/66, 9/66, 10/66 και 11/66, Cimenteries κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 489).

- 37 Η καθής τονίζει ότι η προσφεύγουσα περιορίστηκε να ζητήσει την επανεξέταση της αιτήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής που είχε υποβάλει στις 20 Ιουνίου 1989. Παρατηρεί ότι η αίτηση αυτή απορρίφθηκε με αποφάσεις της 18ης Δεκεμβρίου 1990 και της 8ης Νοεμβρίου 1991, οι οποίες κατέστησαν απρόσβλητες, λόγω του ότι η προσφεύγουσα δεν άσκησε εμπροθέσμως προσφυγή. Οι προπαρατεθείσες διατάξεις της 28ης Απριλίου 1994 και της 26ης Οκτωβρίου 1995, Revasa και Impesca κατά Επιτροπής, καθώς και η προπαρατεθείσα απόφαση Impesca κατά Επιτροπής, επιβεβαίωσαν το ότι οι αποφάσεις αυτές απέκτησαν ισχύ δεδικασμένου και δεν μπορούσαν πλέον να αμφισβητηθούν. Υπό τις συνθήκες αυτές, το να κριθεί η παρούσα προσφυγή παραδεκτή θα έθετε σε σοβαρό κίνδυνο την ασφάλεια δικαίου.
- 38 Η προσφεύγουσα απαντά, πρώτον, ότι το επίδικο έγγραφο είναι ανάλογο με τα έγγραφα της 18ης Δεκεμβρίου 1990 και της 8ης Νοεμβρίου 1991, που οδήγησαν στις προσφυγές για τις οποίες εκδόθηκε η προπαρατεθείσα διάταξη της 28ης Απριλίου 1994, Revasa και Impesca κατά Επιτροπής. Εφόσον, στις υποθέσεις αυτές, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι τα εν λόγω έγγραφα συνιστούσαν προσβλητές αποφάσεις, πρέπει να καταλήξει στο ίδιο συμπέρασμα και για το επίδικο έγγραφο.
- 39 Δεύτερον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το επίδικο έγγραφο συνιστά προσβλητή πράξη, διότι αποτελεί απάντηση σε νέα αίτηση, ήτοι τη διατυπωθείσα με τα έγγραφα της 11ης Μαΐου και της 20ής Ιουλίου 1998, η οποία στηρίζεται στην ύπαρξη νέων περιστατικών. Η προσφεύγουσα αναφέρεται, συναφώς, στα περιστατικά που περιγράφονται στα δύο αυτά έγγραφα και, μεταξύ άλλων, στην απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Μαΐου 1998, C-48/96 P, Windpark Groothusen κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-2873). Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, η απόφαση αυτή επιβεβαιώνει το ότι η Επιτροπή διατήρησε τη δυνατότητα να χορηγεί χρηματοδοτική ενίσχυση σε σχέδια που έχουν οριστικά απορριφθεί.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 40 Από τη νομολογία προκύπτει ότι μια απόφαση η οποία δεν προσβλήθηκε από τον αποδέκτη της εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 173 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 230 ΕΚ) προθεσμίας καθίσταται απρόσβλητη έναντι αυτού (απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 1999, C-310/97 P, Επιτροπή κατά AssiDomän Kraft Products κ.λπ., Συλλογή 1999, σ. I-5363, σκέψη 57, και η εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εξάλλου, οι προθεσμίες ασκήσεως προσφυγής, οι οποίες είναι δημοσίας τάξεως, δεν είναι στη διάκριση ούτε του δικαστή ούτε των διαδίκων (διάταξη του Πρωτοδικείου της 3ης Φεβρουαρίου 1998, T-68/96, Πολύβιος κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-153, σκέψη 43).
- 41 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, με την προπαρατεθείσα διάταξή του της 28ης Απριλίου 1994, Pevasa και Inpesca κατά Επιτροπής (σκέψεις 28 έως 37), ότι το έγγραφο της 8ης Νοεμβρίου 1991 περιείχε την οριστική απόφαση της Επιτροπής επί της αιτήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής που η προσφεύγουσα υπέβαλε στις 20 Ιουνίου 1989. Διαπίστωσε, ακολούθως, ότι η προσφεύγουσα άσκησε την πρωτοκολληθείσα στις 30 Ιουλίου 1992 προσφυγή εκπροθέσμως. Συνεπώς, απέρριψε την προσφυγή αυτή, καθόσον στρεφόταν κατά της αποφάσεως της 8ης Νοεμβρίου 1991, ως απαράδεκτη.
- 42 Με την προπαρατεθείσα διάταξή του της 26ης Οκτωβρίου 1995, Pevasa και Inpesca κατά Επιτροπής, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε την εκτίμηση αυτή του Πρωτοδικείου και απέρριψε την αίτηση αναιρέσεως της προσφεύγουσας ως προδήλως αβάσιμη.
- 43 Κατόπιν τούτου, η απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 1991 κατέστη απρόσβλητη έναντι της προσφεύγουσας.

- 44 Κατά πάγια νομολογία, προσφυγή ακυρώσεως κατ' αποφάσεως αμγώς επιβεβαιωτικής προγενέστερης αποφάσεως καταστάσας απρόσβλητης είναι απαράδεκτη. Μια πράξη είναι αμγώς επιβεβαιωτική προγενέστερης αποφάσεως, εάν δεν περιέχει κανένα νέο στοιχείο σε σχέση με την προγενέστερη πράξη και δεν προηγήθηκε της εκδόσεως της επανεξέτασης της καταστάσεως του αποδέκτη της αποφάσεως αυτής (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Μαρτίου 1978, 54/77, Heipels κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 233, σκέψη 14· απόφαση του Πρωτοδικείου της 3ης Μαρτίου 1994, T-82/92, Cortes Jimenez κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. I-A-69 και II-237, σκέψη 14).
- 45 Πάντως, ο επιβεβαιωτικός ή όχι χαρακτήρας μιας πράξεως δεν μπορεί να εκτιμάται με αποκλειστικό γνώμονα το περιεχόμενό του σε σχέση με αυτό της προγενέστερης αποφάσεως την οποία επιβεβαιώνει. Συγκεκριμένα, πρέπει επίσης να εκτιμάται ο χαρακτήρας της προσβαλλομένης πράξεως σε σχέση προς τη φύση της αιτήσεως της οποίας αυτή συνιστά απάντηση (απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 1992, C-15/91 και C-108/91, Buckl κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-6061, σκέψη 22· απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Οκτωβρίου 1996, T-330/94, Salt Union κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1475, σκέψη 32).
- 46 Ειδικότερα, αν η πράξη συνιστά απάντηση σε αίτηση με την οποία προβάλλονται νέα και ουσιώδη περιστατικά και ζητείται από τη διοίκηση να προβεί σε επανεξέταση της προγενέστερης αποφάσεως, η πράξη αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί αμγώς επιβεβαιωτική, καθόσον αποφαίνεται επί των περιστατικών αυτών και περιέχει, κατ' αυτόν τον τρόπο, ένα νέο στοιχείο σε σχέση με την προγενέστερη απόφαση.
- 47 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι, όπως αναγνώρισε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατά πάγια νομολογία, η επέλευση νέων και ουσιωδών περιστατικών μπορεί να δικαιολογήσει την υποβολή αιτήσεως για επανεξέταση προγενέστερης αποφάσεως καταστάσας απρόσβλητης (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 22ας Μαρτίου 1961, 42/59 και 49/59, Snupat κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 599· της 15ης Μαΐου 1985, 127/84, Esly κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 1437, σκέψη 10· απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Φεβρουαρίου 1991, T-58/89, Williams κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1991, σ. II-77, σκέψη 24, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 1997, T-16/97, Chauvin κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1997, σ. I-A-237 και II-681, σκέψη 37).

- 48 Αν μια αίτηση για την επανεξέταση αποφάσεως καταστάσας απρόσβλητης στηρίζεται σε νέα ουσιώδη περιστατικά, το οικείο θεσμικό όργανο είναι υποχρεωμένο να την κάνει δεκτή. Κατόπιν της επανεξετάσεως αυτής, το θεσμικό όργανο πρέπει να λάβει νέα απόφαση, η νομιμότητα της οποίας μπορεί, ενδεχομένως, να αμφισβητηθεί ενώπιον του κοινοτικού δικαστή. Αντίθετα, αν η αίτηση επανεξετάσεως δεν στηρίζεται σε νέα ουσιώδη περιστατικά, το θεσμικό όργανο δεν είναι υποχρεωμένο να την κάνει δεκτή.
- 49 Προσφυγή ασκηθείσα κατ' αποφάσεως απορρίπτουσας την επανεξέταση αποφάσεως που έχει καταστεί απρόσβλητη κρίνεται παραδεκτή αν η αίτηση στηρίζεται πράγματι σε νέα ουσιώδη περιστατικά. Αντίθετα, αν η αίτηση δεν στηρίζεται σε τέτοια περιστατικά, η προσφυγή κατά της αποφάσεως που απορρίπτει την αιτούμενη επανεξέταση θα κριθεί απαράδεκτη (υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιουλίου 1986, 153/85, Trenti κατά ΟΚΕ, Συλλογή 1986, σ. 2427, σκέψεις 11 έως 16· διάταξη του Πρωτοδικείου της 9ης Φεβρουαρίου 2000, T-165/97, Gómez de la Cruz Talegón κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2000, σ. I-A-19 και II-79, σκέψεις 46 επ.).
- 50 Όσον αφορά το ζήτημα βάσει ποιων κριτηρίων τα περιστατικά πρέπει να χαρακτηρίζονται ως «νέα και ουσιώδη», από τη νομολογία προκύπτει ότι, για να θεωρείται ένα περιστατικό «νέο», πρέπει τόσο ο προσφεύγων όσο και η διοίκηση να μην ήταν σε θέση να γνωρίζουν το οικείο περιστατικό κατά την έκδοση της προγενέστερης αποφάσεως (υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Σεπτεμβρίου 1999, T-141/97, Yasse κατά ΕΤΕπ, Συλλογή Υπ.Υπ. 1999, σ. I-A-177 και II-929, σκέψεις 126 έως 128). Η προϋπόθεση αυτή πληρούται, κατά μείζονα λόγο, αν το εν λόγω περιστατικό συνέβη μετά την έκδοση της προγενέστερης αποφάσεως (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Esly κατά Επιτροπής).
- 51 Για να θεωρείται «ουσιώδες», το οικείο περιστατικό πρέπει να είναι ικανό να τροποποιήσει ουσιωδώς την κατάσταση του προσφεύγοντος στην οποία στηρίχθηκε η αρχική αίτηση για την οποία εκδόθηκε η καταστάσα απρόσβλητη προγενέστερη

απόφαση (υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Νοεμβρίου 1986, 232/85, Becker κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 3401, σκέψη 11).

- 52 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα, με το από 20 Ιουλίου 1998 έγγραφό της, προέβαλε νέα και ουσιώδη περιστατικά και ζήτησε από την Επιτροπή να προβεί στην επανεξέταση της από 8 Νοεμβρίου 1991 αποφάσεώς της. Με την απάντησή της, την οποία περιείχε το επίδικο έγγραφο, η Επιτροπή χαρακτήρισε το έγγραφο αυτό της προσφεύγουσας ως αίτηση τέτοιου είδους επανεξετάσεως. Εντούτοις, χωρίς να εκφράσει την άποψή της επί των προβαλλόμενων περιστατικών, η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση της προσφεύγουσας λόγω του ότι το άρθρο 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 επιτρέπει την «επανεξέταση» μία μόνο φορά.
- 53 Η απάντηση αυτή της Επιτροπής πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η Επιτροπή εκτιμά ότι τα προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα περιστατικά δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη για την επανεξέταση της από 8 Νοεμβρίου 1991 αποφάσεώς της, εφόσον το άρθρο 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 επιτρέπει μία μόνον «επανεξέταση» υπό την έννοια της διατάξεως αυτής, ήτοι, εν προκειμένω, την επανεξέταση στην οποία προέβη η Επιτροπή πριν από την από 8 Νοεμβρίου 1991 απόφασή της.
- 54 Συναφώς, πρέπει να διευκρινιστεί ότι επιβάλλεται σαφής διάκριση μεταξύ, αφενός, της «επανεξετάσεως» βάσει του άρθρου 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 και, αφετέρου, της επανεξετάσεως μιας αποφάσεως καταστάσας απρόσβλητης στην περίπτωση που προβάλλονται νέα και ουσιώδη περιστατικά. Συγκεκριμένα, η προβλεπόμενη στην προπαρατεθείσα κανονιστική διάταξη «επανεξέταση» λαμβάνει χώρα όταν μια αίτηση χρηματοδοτικής ενισχύσεως μεταφέρεται στο επόμενο οικονομικό έτος, ελλείψει διαθέσιμων χρηματοδοτικών μέσων κατά το πρώτο έτος αξιολογήσεώς της. Δεν πρόκειται για την επανεξέταση αποφάσεως καταστάσας απρόσβλητης, αλλά για νέα εκτίμηση εκ μέρους του θεσμικού οργάνου της εν λόγω αιτήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής στο πλαίσιο του νέου οικονομικού έτους. Αντίθετα, η επανεξέταση που θεμελιώνεται με νέα και ουσιώδη περιστατικά στηρίζεται στις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, όπως καθορίζονται με τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου, και αποβλέπει στην επανεξέταση προγενέστερης καταστάσας απρόσβλητης αποφάσεως· τέτοια είναι, εν προκειμένω, η αιτούμενη από την προσφεύγουσα επανεξέταση της από 8 Νοεμβρίου 1991 αποφάσεως της Επιτροπής.

- 55 Εφόσον πρόκειται για δύο είδη «επανεξετάσεως» με διαφορετική νομική βάση και διαφορετικό σκοπό το καθένα, η Επιτροπή δεν μπορεί να στηριχθεί στο άρθρο 37, παράγραφος 1, του κανονισμού 4028/86 για να απορρίψει την αίτηση επανεξετάσεως της αποφάσεως της 8ης Νοεμβρίου 1991, η οποία, κατά την άποψη της προσφεύγουσας, στηρίζεται σε νέα και ουσιώδη περιστατικά.
- 56 Συνεπώς, για να εξεταστεί το παραδεκτό της προσφυγής, πρέπει να εξεταστεί αν τα προβαλλόμενα από την προσφεύγουσα στοιχεία με το από 20 Ιουλίου 1998 έγγραφό της συνιστούν νέα και ουσιώδη περιστατικά υπό την έννοια της ανωτέρω παρατιθέμενης νομολογίας.
- 57 Συναφώς, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η προσφεύγουσα, στο από 20 Ιουλίου 1998 έγγραφό της, με το οποίο παραπέμπει στο από 11 Μαΐου 1998 έγγραφό της, επικαλέστηκε τρία στοιχεία, που αναφέρονται στη σκέψη 22 ανωτέρω, τα οποία, κατά την άποψή της, συνιστούν νέα και ουσιώδη περιστατικά, ήτοι, πρώτον, τη δημοσίευση της προτάσεως κανονισμού, δεύτερον, την έκδοση «νέων αποφάσεων» επί του ζητήματος αυτού, ιδιαίτερα την προπαρατεθείσα απόφαση Le Canne κατά Επιτροπής, και, τρίτον, την ύπαρξη διαθέσιμων κονδυλίων για τη χρηματοδότηση του σχεδίου της.
- 58 Όσον αφορά το πρώτο από τα στοιχεία αυτά, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι πρόκειται για μια «πρόταση» κανονισμού, η οποία, ως προπαρασκευαστική πράξη που δεν έχει ακόμη οριστικό χαρακτήρα, δεν είναι ικανή να μεταβάλλει την κατάσταση της προσφεύγουσας. Εξάλλου, ακόμη και στην περίπτωση που ως στοιχείο ασκούν επιρροή θα θεωρούνταν η τελική μορφή του κανονισμού, ήτοι ο κανονισμός 1263/99, δεν θα επρόκειτο για νέο και ουσιώδες περιστατικό.
- 59 Συγκεκριμένα, ο κανονισμός αυτός ουδόλως μεταβάλλει την κατάσταση της προσφεύγουσας. Ιδίως το άρθρο 5 του κανονισμού 1263/99, πρώην άρθρο 6 της προ-

τάσεως κανονισμού στην οποία αναφέρεται ειδικότερα η προσφεύγουσα, προβλέπει στην παράγραφο του 1, ότι οι διατάξεις του κανονισμού 4028/86 (και ενός άλλου κανονισμού που δεν είναι σχετικός εν προκειμένω) εξακολουθούν να εφαρμόζονται στις αιτήσεις συνδρομής που υποβλήθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994. Η αίτηση χρηματοδοτικής συνδρομής της προσφεύγουσας, όμως, είχε ήδη αξιολογηθεί και απορριφθεί οριστικά από την Επιτροπή βάσει των διατάξεων του κανονισμού 4028/86. Επομένως, το γεγονός ότι ο κανονισμός αυτός εξακολουθεί να εφαρμόζεται δεν μπορεί να επηρεάσει την κατάσταση της προσφεύγουσας.

- 60 Εξάλλου, ούτε το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 1263/99 μπορεί να επηρεάσει την κατάσταση της προσφεύγουσας, εφόσον η διάταξη αυτή αφορά μόνον τα ποσά που δεσμεύθηκαν ήδη, δυνάμει της χορηγήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής εκ μέρους της Επιτροπής κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 4028/86. Η Επιτροπή, όμως, δεν δέσμευσε κανένα ποσό προς όφελος της προσφεύγουσας δυνάμει της αιτηθείσας από αυτή συνδρομής.
- 61 Όσον αφορά, δεύτερον, την έκδοση «νέων αποφάσεων» σχετικών με το ζήτημα αυτό, ειδικά της προπαρατεθείσας αποφάσεως *Le Canpe* κατά Επιτροπής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία αυτή, η απόρριψη της αιτήσεως λόγω της φερόμενης ανεπάρκειας κονδυλίων δεν πρέπει να συνεπάγεται την οριστική και αμετάκλητη απόρριψη της αιτούμενης συνδρομής. Δικαιολογεί τον ισχυρισμό της αυτόν αναφέροντας ότι, εφόσον η Επιτροπή μπορεί εκ των υστέρων να μειώσει μια αρχικά χορηγηθείσα συνδρομή, *a contrario* μπορεί επίσης να χορηγήσει χρηματοδοτική συνδρομή ενώ την είχε αρχικά αρνηθεί.
- 62 Χωρίς να χρειάζεται κρίση για το αν το συμπέρασμα που η προσφεύγουσα αντλεί από τη νομολογία αυτή ασκεί επιρροή, αρκεί η διαπίστωση ότι απόφαση, που έχει εν τω μεταξύ εκδοθεί από το Πρωτοδικείο και περιλαμβάνει νομική εκτίμηση επί γεγονότων τα οποία θα μπορούσαν ενδεχομένως να χαρακτηρισθούν ως νέα, δεν αποτελεί, σε καμία περίπτωση, αφ' εαυτής, νέο στοιχείο (απόφαση του Δικαστηρίου

της 19ης Μαρτίου 1991, C-403/85 Rev, Ferrandi κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. I-1215, σκέψη 13· προπαρατεθείσα διάταξη Chauvin κατά Επιτροπής, σκέψη 45).

- 63 Όσον αφορά, τρίτον, την ύπαρξη διαθέσιμων κονδυλίων για τη χρηματοδότηση του εν λόγω σχεδίου, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, από την προπαρατεθείσα απόφαση *Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής*, προκύπτει ότι η Επιτροπή προέβη στην ανάκτηση ποσών που χορηγήθηκαν ως χρηματοδοτική συνδρομή την ίδια περίοδο που υποβλήθηκε η επίμαχη αίτηση χρηματοδοτικής συνδρομής. Χάρη στα ποσά που ανέκτησε κατ' αυτόν τον τρόπο η Επιτροπή, υπήρχαν εκ νέου διαθέσιμα κονδύλια για τη χρηματοδότηση του σχεδίου της προσφεύγουσας.
- 64 Συναφώς, η Επιτροπή παρατήρησε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι προσπάθησε να ανακτήσει τα ποσά στα οποία αναφέρεται η προπαρατεθείσα απόφαση *Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής*, αλλά ότι το ύψος των πράγματι ανακτηθέντων ποσών ήταν πολύ χαμηλό λόγω, μεταξύ άλλων, της οικονομικής καταστάσεως των οικείων επιχειρήσεων.
- 65 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, ακόμη και αν η Επιτροπή είχε μπορέσει να ανακτήσει όλα τα εν λόγω ποσά, αυτό δεν θα συνεπαγόταν την ύπαρξη νέου και ουσιώδους περιστατικού που γεννά υποχρέωση του θεσμικού οργάνου να προβεί στην επανεξέταση της από 8 Δεκεμβρίου 1991 αποφάσεώς του.
- 66 Συγκεκριμένα, όπως εξήγησε η Επιτροπή κατόπιν γραπτής ερωτήσεως του Πρωτοδικείου, από το άρθρο 7.7 του δημοσιονομικού κανονισμού προκύπτει ότι τα έσοδα που προέρχονται από την επιστροφή προκαταβολών που πραγματοποιείται από τους δικαιούχους των κοινοτικών ενισχύσεων μπορούν να αναχρησιμοποιηθούν στο κονδύλι το οποίο επιβαρύνθηκε με την αρχική δαπάνη, μόνον αν η Επιτροπή λάβει ρητή σχετική απόφαση. Σύμφωνα με την Επιτροπή, δεν ελήφθη τέτοια απόφαση όσον αφορά τα ποσά που ανακτήθηκαν στην υπό κρίση υπόθεση.

- 67 Εξάλλου, όπως ορθά ισχυρίστηκε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ακόμη και στην περίπτωση που είχε ληφθεί τέτοια απόφαση, οπότε τα ανακτηθέντα ποσά θα ήταν εκ νέου διαθέσιμα στο αρχικό κονδύλι του προϋπολογισμού, τα ποσά αυτά δεν θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση σχεδίων, όπως αυτό της προσφεύγουσας, για τα οποία είχε ήδη καταστεί απρόσβλητη η απόφαση περί απορρίψεως κατά το προγενέστερο οικονομικό έτος.
- 68 Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων, η οποία περιλαμβάνεται στη Συνθήκη ΕΚ (άρθρα 199, 202 και 203 της Συνθήκης ΕΚ, νυν αντίστοιχα άρθρα 268 ΕΚ, 271 ΕΚ και 272 ΕΚ) και στον δημοσιονομικό κανονισμό (άρθρο 6), τα ανακτηθέντα εντός οικονομικού έτους ποσά δεν μπορούν πλέον να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο προγενέστερου οικονομικού έτους το οποίο έχει ήδη κλείσει. Επομένως, τα αναφερθέντα στην προπαρατεθείσα απόφαση *Industrias Pesqueras Campos* κ.λπ. κατά Επιτροπής ποσά, τα οποία, ενδεχομένως, ανακτήθηκαν το 1994 — έτος κατά το οποίο η Επιτροπή εξέδωσε τις επίδικες αποφάσεις — ή κατά μεταγενέστερο έτος, δεν μπορούν πλέον να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση, στο πλαίσιο του οικονομικού έτους 1991, του σχεδίου επενδύσεων για το οποίο η προσφεύγουσα υπέβαλε την αίτηση χρηματοδοτικής συνδρομής.
- 69 Συνεπώς, το ενδεχόμενο ανακτήσεως ποσών κατά το έτος 1994, ή κατά μεταγενέστερο έτος, και αναχρησιμοποίησής τους στο κονδύλι του προϋπολογισμού σχετικά με τη χρηματοδότηση σχεδίων επενδύσεων για νέα αλιευτικά σκάφη, δεν είναι ικανό να μεταβάλει, σε περίπτωση επανεξέτασής, την αξιολόγηση εκ μέρους της Επιτροπής το 1991 της αιτήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής της προσφεύγουσας.
- 70 Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε την ύπαρξη νέων και ουσιωδών περιστατικών που θα οδηγούσαν την Επιτροπή στην επανεξέταση της αποφάσεως της 8ης Δεκεμβρίου 1991, περί οριστικής απορρίψεως της αιτήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής που υπέβαλε η προσφεύγουσα το 1989.

- 71 Υπό τις συνθήκες αυτές, τα αιτήματα ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτα.

Επί του παραδεκτού των αιτημάτων αποζημιώσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 72 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η προσφεύγουσα, με τα αιτήματά της αποζημιώσεως, σκοπεί στη λήψη των αυτών ακριβώς ποσών με τα ποσά που θα της είχαν χορηγηθεί, αν η Επιτροπή είχε δεχθεί την αίτησή της για χρηματοδοτική συνδρομή, πλέον τόκων υπερημερίας. Εξάλλου, η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα αιτήματα αποζημιώσεως και τα αιτήματα ακυρώσεως στηρίζονται στους ίδιους ισχυρισμούς περί ελλείψεως νομιμότητας. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα αιτήματα αποζημιώσεως δεν έχουν αυτοτελή χαρακτήρα. Συνεπώς, εφόσον τα αιτήματα ακυρώσεως είναι απαράδεκτα, το ίδιο πρέπει να ισχύσει και για τα αιτήματα αποζημιώσεως.
- 73 Όσον αφορά το παραδεκτό των αιτημάτων αποζημιώσεως, η προσφεύγουσα απαντά ότι η αγωγή αποζημιώσεως βάσει των άρθρων 178 και 215 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, αντίστοιχα, άρθρα 235 ΕΚ και 288 ΕΚ) συνιστά αυτοτελές μέσο έννομης προστασίας το οποίο επιτελεί ιδιαίτερη λειτουργία στο πλαίσιο των μέσων έννομης προστασίας και η άσκησή της εξαρτάται από προϋποθέσεις που έχουν τεθεί ενόψει του ειδικού της αντικειμένου (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Απριλίου 1971, 4/69, Lütticke κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 769, σκέψη 6) και διακρίνεται από την προσφυγή ακυρώσεως, καθόσον αποσκοπεί όχι στην εξαφάνιση κάποιου συγκεκριμένου μέτρου αλλά στην αποκατάσταση της ζημίας την οποία προκάλεσε ένα κοινοτικό όργανο κατά την άσκηση των καθηκόντων του (απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 1971, 5/71, Zuckerfabrik Schöppenstedt κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 1025, σκέψη 3).

- 74 Ως προς την ουσία, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι ο μοναδικός λόγος που επικαλέστηκε η Επιτροπή για να στηρίξει την άρνηση χορηγήσεως της αιτηθείσας χρηματοδοτικής συνδρομής ήταν «η ανεπάρκεια των κονδυλίων». Εφόσον η Επιτροπή απέκτησε στη συνέχεια επαρκή κεφάλαια, προερχόμενα από την επιστροφή των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν κατά τα έτη 1990 και 1991, το δικαίωμα της προσφεύγουσας στην κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή ήταν προφανές. Η Επιτροπή, μη διορθώνοντας, εντός εύλογης προθεσμίας, το σφάλμα στο οποίο υπέπεσε όσον αφορά την αίτηση χρηματοδοτικής συνδρομής της προσφεύγουσας, διέπραξε παράνομη πράξη ικανή να στοιχειοθετήσει την ευθύνη της Κοινότητας.
- 75 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η αποζημίωση που ζητεί είναι διπλή. Αφενός, ζητεί το ποσό της μη χορηγηθείσας χρηματοδοτικής συνδρομής, ήτοι 216 886 200 ESP. Αφετέρου, ζητεί την καταβολή των αντίστοιχων τόκων υπερημερίας οι οποίοι, δεδομένων των κριτηρίων που λαμβάνονται υπόψη στη νομολογία για παρόμοιες περιπτώσεις, πρέπει να υπολογιστούν από τις 12 Μαρτίου 1992, ημερομηνία έναρξεως κυκλοφορίας του «Tχογι-βεγί», μέχρι την πραγματική καταβολή τους, με επιτόκιο 8 % ετησίως (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1990, C-152/88, Sofrimport κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2477, σκέψη 32, και της 19ης Μαΐου 1992, C-104/89 και C-37/90, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3061, σκέψη 35).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 76 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, καιτοι ένας διάδικος μπορεί να ασκήσει αγωγή αποζημιώσεως χωρίς να υποχρεούται από καμία διάταξη να επιδιώξει την ακύρωση της παράνομης πράξης που του προξενεί ζημία, παρ' όλ' αυτά δεν μπορεί, με το τέχνασμα αυτό, να αποφύγει το απαράδεκτο προσφυγής που στρέφεται κατά του ίδιου παρανόμου μέτρου και επιδιώκει τα ίδια οικονομικά αποτελέσματα (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 12ης Νοεμβρίου 1981, 543/79, Birke κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1981, σ. 2669, σκέψη 28, και 799/79, Bruckner κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1981, σ. 2697, σκέψη 19· προπαρατεθείσα διάταξη της 26ης Οκτωβρίου 1995, Pevasa και Inpesca κατά Επιτροπής, σκέψη 27).

- 77 Εν προκειμένω, τα φερόμενα ως αιτήματα αποζημιώσεως σκοπούν ακριβώς στην έντοκη καταβολή του αυτού ποσού με το ποσό της κοινοτικής ενισχύσεως που θα είχε καταβληθεί, αν η Επιτροπή είχε δεχθεί τη σχετική αίτηση της προσφεύγουσας, και στηρίζονται στους ίδιους λόγους ελλείψεως νομιμότητας που προβλήθηκαν στο πλαίσιο των αιτημάτων ακυρώσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, είναι πρόδηλον ότι σκοπός των αιτημάτων αποζημιώσεως είναι να παρακαμφθεί η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής που προβλέπεται στο άρθρο 173 της Συνθήκης και, επομένως, συνιστούν καταστρατήγηση της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 178 της Συνθήκης ΕΚ.
- 78 Συνεπώς, τα αιτήματα αποζημιώσεως είναι απαράδεκτα.
- 79 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφυγή-αγωγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 80 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα.
- 81 Συνεπώς, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα της καθής, η προσφεύγουσα καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Οι «πρόσθετες παρατηρήσεις» που κατέθεσε η προσφεύγουσα στις 21 Ιουλίου 1999 είναι απαράδεκτες.**
- 2) **Απορρίπτει την προσφυγή-αγωγή.**
- 3) **Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Pirrung

Potocki

Meij

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Φεβρουαρίου 2001.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

A. W. H. Meij